

ХРОНІКА ПОДІЙ

УДК 351.746.1(477)(091)(045)

Василь ДАНИЛЕНКО*

Круглий стіл «Роль і місце спецслужб в історії українського державотворення»

1 жовтня 2014 р. у Національній академії Служби безпеки України відбувся круглий стіл «Роль і місце спецслужб в історії українського державотворення». В його роботі взяли участь учені інститутів Національної академії наук України, університетів та інших установ, представники керівництва Служби безпеки України, науковий, науково-педагогічний склад, курсанти НА СБ України. З вітальним словом до присутніх звернувся т. в. о. ректора Академії доктор педагогічних наук, доцент *С. М. Мамченко*. Хвилиною мовчання присутні вшанували па-

---

* *Даниленко Василь Михайлович* – докт. іст. наук, професор, головний науковий співробітник НОЦ НА СБ України.

м'ять загиблих борців за незалежність і територіальну цілісність Української держави. Вів круглий стіл головний науковий співробітник науково-організаційного центру НА СБУ член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України доктор історичних наук, професор *В. С. Сідак*.

Корінні питання діяльності розвідки та контррозвідки Війська Запорозького, доби національно-визвольних змагань 1917–1921 рр. та українського руху самостійників-державників розкрили радник з питань патріотичного виховання шкільної молоді департаменту освіти і науки Чернівецької ОДА кандидат історичних наук *Д. С. Ліщук*, доктор історичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України *В. С. Сідак*, доктор історичних наук, професор *Д. В. Веденєєв*.

Великий інтерес викликала доповідь директора державної наукової установи «Енциклопедичне видавництво» доктора історичних наук, професора *Ю. І. Шаповала*, присвячена діяльності в Україні радянських органів державної безпеки. Учений не тільки порушив низку дискусійних питань, але й висловив

Учасники круглого столу «Роль і місце спецслужб в історії українського державотворення».

цінні пропозиції до монографічного дослідження з історії спеціальних служб в Україні.

Різноманітні аспекти історії розвідки й контррозвідки висвітлили у своїх повідомленнях доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України *О. Н. Ярмиш*, завідувач кафедри джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова доктор історичних наук, професор *О. В. Потильчак*, відповідальний секретар журналу «З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ», старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України кандидат історичних наук *Р. Ю. Подкур*, заступник головного редактора журналу «З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ», старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України кандидат історичних наук *О. Г. Бажан*.

Незабутнє враження на учасників круглого столу справили змістовний, насичений яскравими переконливими фактами виступ Голови Служби національної безпеки України, Голови Служби безпеки України (1991–1994 рр.) *Є. К. Марчука*. За словами відомого військового, політичного і громадського діяча, нинішнє покоління співробітників правоохоронних органів має твердо керуватися гаслом «Україна понад усе!», яке увібрало такі риси як патріотизм, героїзм, готовність жертвувати своїм життям заради забезпечення суверенності і процвітання українського народу.

Важливу й відповідальну роль СБ України в сучасних умовах показали також інші доповідачі – радник Голови Служби безпеки України *О. Ф. Белов*, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України *В. Г. Пилипчук*, кандидат юридичних наук, професор *І. Б. Усенко*.

Представлені на круглому столі доповіді та виступи учасників віддзеркалили широкий спектр проблем визначення місця та ролі спеціальних служб в історії українського державотворення. Під час наукового заходу виокремлено новітні тенденції історіографії розвідки й контррозвідки в Україні, з'ясовано інформаційні ресурси та суспільну затребуваність всебічного вивчення форм, методів і наслідків діяльності радянських орга-

Зліва направо: Ю. Шаповал, О. Белов, Є. Марчук, С. Мамченко,
В. Сідак, В. Окіпнюк.

нів державної безпеки. Учасники круглого столу показали теоретичне та практичне значення досліджень у сфері безпеки держави, людини й суспільства.

Проведений у стінах Національної академії СБ України круглий стіл сприяв патріотичному та професійному вихованню майбутніх працівників правоохоронних органів. Нові знання, почерпнуті присутніми на науковому форумі, істотно розширили пізнавальний потенціал матеріалів, викладених у опублікованих раніше підручниках, посібниках, монографічних дослідженнях.

Представницький форум учених і практиків продемонстрував, що у всі часи спеціальні служби вирішували чимало спільних за суттю завдань, використовували багато в чому схожі інструменти протидії противнику, негласні форми і методи діяльності. Важливо актуалізувати досвід захисту безпеки держави у всіх її вимірах – політичному, економічному, інформаційному, духовному, об'єктивно й системно досліджувати історію спеціальних служб.